

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№6(6)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 114 sahifa,
22-iyun, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

“Kitobxonlar klubi” modelining ingliz tili to‘garak mashg‘ulotlarida o‘quvchilarning kognitiv kompetensiyasini rivojlantirish mexanizmlari.....	10
Madaminova Gulzira Gulamkadirovna	
Bo‘lajak pedagoglarning kasbiy faoliyatida suggestiv yondashuvning o‘rni	14
Arolov Davronjon Davlataliyevich	
Akmeologik yondashuv asosida maktabgacha ta‘lim direktor o‘rinbosarlarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish	19
Asatullayeva Sitora Dilmurod qizi	
Hozirgi o‘zbek tilida neologizmlarning tarixi va bugungi kun taraqqiyoti.....	22
Bektosheva Mehinbonu Abdumalik qizi	
Maktabgacha ta‘lim tashkilotlari bolalarida jamoada ishlash ko‘nikmalarini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	26
Djurayeva Dilfuza Nuriddin qizi	
Korpus lingvistikasi vositalari yordamida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining til tahlili ko‘nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	30
Eshonqulova Sarvinoz Yashinovna	
Talabalarning shaxsiy sifatlarini rivojlantirishda sun‘iy intellektning o‘rni va ahamiyati.....	35
Hojiyeva Nasiba Bahodirovna	
Logopedik mashg‘ulotlarni tashkil etish va rejalashtirish moduliga oid mustaqil ta‘lim topshiriqlarini integrativ modellashtirishning innovatsion texnologiyalari.....	39
Ibroximova O‘g‘iloy Inomjon qizi	
Jismoniy tarbiya darslarida ortiqcha vaznli bolalarga differensial yondashuvning ahamiyati	43
Yuldashev Bobirjon Noibjon o‘g‘li	
Maktabgacha ta‘lim tashkilotida xalq og‘zaki ijodi vositasida bolalarning axloqiy sifatlarini shakllantirishning ahamiyati.....	48
Muradxanova Munisaxon Ikrom qizi	
Bo‘lajak psixologlarda altruistik xulq motivlarini rivojlantirishning psixologik imkoniyatlari	54
Nusratova Mexriniso Baxshilloevna	
Inklyuziv ta‘lim tushunchasi va uning zamonaviy pedagogik paradigmalar tizimidagi o‘rni.....	59
Pulatova Dilfuza Azamkulovna	
Magistrlarda “Imposter sindromi”ni yengish orqali kreativ salohiyatni rivojlantirishning psixologik mexanizmlari.....	66
Qayumov Baxtiyor Zokirjon o‘g‘li	
Kichik maktab yoshidagi bolalar nutqining fonematik rivojlanishi	70
Qurbonova Sevara Suyunovna	
Mikrobiologiya ta‘limida individual pedagogik texnologiyalarni joriy etish mexanizmlari	74
Raxmatov Oxunjon Soibjonovich	
“Estetik tarbiya”, “kreativ kompetensiya”, “estetik tarbiya mexanizmlari” tushunchalarining konseptual asoslari.....	79
Saidova Feruza Akramovna	
Zamonaviy ta‘lim jarayonida neyropedagogika yordamida nutqiy ko‘nikmalarni rivojlantirish.....	84
Sidiqova Yulduz Sobirovna	
“So‘nggi jadid” Begali Qosimovning ilmiy-pedagogik merosi.....	88
Toxirova Dilshoda Inom qizi	
Ona tili darslarida o‘qib tushunish ko‘nikmasini rivojlantiruvchi mashq va topshiriqlar ustida ishlash	92
Turg‘unova Nilufar Muxiddin qizi	
Ingliz, golland va o‘zbek tillaridagi frazeologizmlarning lingvostatistik xususiyatlari.....	96
Xaydarova Go‘zalxon	

Maktabgacha yoshdagi bolalarda hayotiy kompetensiyalarni shakllantirishda yumshoq ko'nikmalarning ahamiyati.....	101
Xolmatova Dilshoda Sherali qizi	
Farzandlarda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishda oilaning pedagogik imkoniyatlari	105
Yusupova Diloromxon Sabirdjanovna	
Yoshlarda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish orqali sotsial manipulyativ ta'sirlarga psixologik barqarorlikni shakllantirish.....	109
Qosimova Sarvinoz Baxtiyorovna	

LOGOPEDIK MASHG'ULOTLARNI TASHKIL ETISH VA REJALASHTIRISH MODULIGA OID MUSTAQIL TA'LIM TOPSHIRIQLARINI INTEGRATIV MODELLASHTIRISHNING INNOVATSION TEXNOLOGIYALARI

Ibroximova O'g'iloy Inomjon qizi
 Farg'ona Davlat Universiteti,
 Inklyuziv ta'lim kafedrası
 o'qituvchisi

<https://orcid.org/0009-0009-8743-4234>

Annotatsiya: Mazkur maqolada bo'lajak logopedlarni tayyorlash jarayonida "Logopedik mashg'ulotlarni tashkil etish va rejalashtirish" moduliga oid mustaqil ta'lim topshiriqlarini integrativ modellashtirishning innovatsion texnologiyalari tahlil qilingan. Mustaqil ta'limni tashkil etishda kompetensiyaviy yondashuv, raqamli ta'lim vositalari, loyiha texnologiyasi hamda kasbiy vaziyatlarni modellashtirish usullarining imkoniyatlari yoritilgan. Integrativ modellashtirish asosida ishlab chiqilgan topshiriqlar talabalarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish, nazariy bilimlarni amaliyot bilan uyg'unlashtirish va mustaqil fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qilishi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: logopediya, mustaqil ta'lim, integrativ modellashtirish, innovatsion texnologiyalar, logopedik mashg'ulot, kasbiy kompetensiya, raqamli ta'lim.

Abstract: This article analyzes innovative technologies for the integrative modeling of independent learning tasks within the module "Organization and Planning of Speech Therapy Sessions" in the process of training future speech therapists. The study highlights the opportunities of the competency-based approach, digital educational tools, project-based technology, and methods of modeling professional situations in organizing independent learning. It is substantiated that tasks developed on the basis of integrative modeling contribute to the development of students' professional competencies, the integration of theoretical knowledge with practice, and the formation of independent thinking skills.

Key words: speech therapy, independent learning, integrative modeling, innovative technologies, speech therapy session, professional competence, digital education.

Аннотация: В данной статье проанализированы инновационные технологии интегративного моделирования заданий для самостоятельного обучения по модулю "Организация и планирование логопедических занятий" в процессе подготовки будущих логопедов. Освещены возможности компетентностного подхода, цифровых образовательных средств, проектных технологий и методов моделирования профессиональных ситуаций при организации самостоятельного обучения. Обосновано, что задания, разработанные на основе интегративного моделирования, способствуют развитию профессиональных компетенций студентов, интеграции теоретических знаний с практикой и формированию навыков самостоятельного мышления.

Ключевые слова: логопедия, самостоятельное обучение, интегративное моделирование, инновационные технологии, логопедическое занятие, профессиональная компетенция, цифровое образование.

KIRISH

Bugungi kunda oliy ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, ta'lim sifatini oshirish hamda bo'lajak mutaxassislarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, maxsus pedagogika va logopediya yo'nalishlarida ta'lim olayotgan talabalarni amaliy faoliyatga puxta tayyorlash dolzarb masalalardan sanaladi. Chunki logoped mutaxassis nafaqat nazariy bilimlarga, balki nutq nuqsonlarini aniqlash, korreksion ishlarni tashkil etish, mashg'ulotlarni rejalashtirish va baholash kompetensiyalariga ham ega bo'lishi zarur.

“Logopedik mashg‘ulotlarni tashkil etish va rejalashtirish” moduli logopedlarni kasbiy tayyorlash tizimining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Mazkur modul doirasida talabalarning mustaqil ta’lim faoliyatini samarali tashkil etish ularning kasbiy shakllanishiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Shu sababli mustaqil ta’lim topshiriqlarini zamonaviy pedagogik yondashuvlar asosida ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Bo‘ljak mutaxassislarni tayyorlash jarayonida mustaqil ta’limning mazmuni va uni samarali tashkil etish masalalari pedagogika fanining dolzarb yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy ta’lim konsepsiyalarida talabani mustaqil bilim olishi, axborotni tahlil qilishi hamda kasbiy vaziyatlarda qo‘llay olishi asosiy kompetensiyalardan biri sifatida e’tirof etilmoqda.

Kompetensiyaviy yondashuvning nazariy asoslari Y.A. Komenskiy, I.Y. Lerner, V.V. Kraevskiy, A.V. Xutor-skoj kabi olimlarning ilmiy ishlarida yoritilgan bo‘lib, ularda ta’lim mazmunini amaliy faoliyat bilan bog‘lashning pedagogik imkoniyatlari tahlil qilingan. Mazkur qarashlar mustaqil ta’lim topshiriqlarini loyihalashda ham muhim metodologik asos bo‘lib xizmat qiladi.

Mustaqil ta’limni tashkil etish va pedagogik texnologiyalarni qo‘llash masalalari N. Azizxo‘jayeva, N. Saidahmedov, U. Tolipov, M. Usmonboyeva va boshqa mahalliy olimlarning tadqiqotlarida keng o‘rganilgan. Ularning ishlarida mustaqil ta’limning mazmuni, vazifalari, tashkil etish shakllari hamda talabalarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishdagi o‘rni yoritilgan. Olimlar mustaqil ta’lim topshiriqlarini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida ishlab chiqish o‘quv jarayoni samaradorligini oshirishini ta’kidlaydilar.

Ta’lim jarayonini modellashtirish va loyihalash masalalari V.P. Bepalko, M.V. Klarin hamda G.K. Selevko tadqiqotlarida alohida o‘rin egallaydi. Ushbu olimlar tomonidan ishlab chiqilgan pedagogik texnologiyalar nazariyasi ta’lim jarayonini oldindan loyihalash, natijalarni prognozlash hamda o‘quv faoliyatini tizimli tashkil etish imkoniyatlarini ochib beradi. Bu esa mustaqil ta’lim topshiriqlarini integrativ modellashtirish uchun muhim ilmiy asos hisoblanadi.

Logopedik ta’limning nazariy va metodik masalalari L.S. Volkova, R.E. Levina, T.B. Filicheva, G.V. Chirkina, V.I. Seliverstov va boshqa olimlarning tadqiqotlarida keng yoritilgan. Mazkur ishlarda logopedik mashg‘ulotlarni tashkil etish, korreksion ishlarni rejalashtirish, nutq buzilishlarini bartaraf etish metodlari hamda logoped mutaxassislarni tayyorlashning ilmiy-metodik asoslari bayon etilgan.

Shuningdek, raqamli ta’lim texnologiyalarining ta’lim jarayoniga tatbiq etilishi bo‘yicha olib borilgan tadqiqotlarda elektron ta’lim resurslari, masofaviy ta’lim platformalari va interaktiv metodlarning talabalarning mustaqil ta’lim faoliyatini faollashtirishdagi ahamiyati asoslangan. Bu esa mustaqil ta’lim topshiriqlarini integrativ model-lashtirishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish zaruratini ko‘rsatadi.

Tahlil qilingan ilmiy manbalar logopedik mashg‘ulotlarni tashkil etish va rejalashtirish hamda mustaqil ta’limni tashkil etishning nazariy asoslari yetarli darajada ishlab chiqilganligini ko‘rsatadi. Biroq “Logopedik mashg‘ulotlarni tashkil etish va rejalashtirish” moduliga oid mustaqil ta’lim topshiriqlarini integrativ modellashtirishning innovatsion texnologiyalari masalasi maxsus tadqiqot obyekti sifatida yetarlicha o‘rganilmagan. Shu sababli mazkur yo‘nalishda ilmiy izlanishlar olib borish dolzarb pedagogik muammolardan biri hisoblanadi. Bu variant siz tashlagan namunadagi ilmiy uslubni saqlaydi, lekin matn va mazmun jihatidan aynan sizning mavzuingizga moslashtirilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda pedagogik kuzatish, ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, modellashtirish, qiyosiy tahlil va umum-lashtirish metodlaridan foydalanildi. Integrativ modellashtirish texnologiyasi asosida mustaqil ta’lim topshiriqla-rining mazmuni va tuzilmasi ishlab chiqildi hamda ularning kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishdagi ahami-yati tahlil qilindi.

Integrativ modellashtirish ta’lim jarayonida turli fanlar, bilimlar va faoliyat turlarini yagona maqsadga yo‘nal-tirilgan holda birlashtirishga asoslanadi. Ushbu texnologiya talabaga nazariy bilimlarni amaliy vaziyatlarda qo‘llash imkoniyatini yaratadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Logopedik mashg‘ulotlarni tashkil etish va rejalashtirish modulida integrativ modellashtirish quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi:

- muammoni aniqlash;
- pedagogik vaziyatni tahlil qilish;

- mashg'ulot maqsadini belgilash;
- korreksion ishlar rejasini tuzish;
- logopedik mashg'ulot modelini yaratish;
- natijalarni baholash va refleksiya.

Mazkur bosqichlar talabalarning diagnostik, loyihalash, kommunikativ va refleksiv kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Integrativ modellashtirish texnologiyasi asosida tashkil etiladigan mustaqil ta'lim topshiriqlari quyidagi shakllarda amalga oshirilishi mumkin.

Keys-topshiriqlar

Talabalarga nutq nuqsoniga ega bolaning psixologik-pedagogik tavsifi beriladi. Talaba mavjud ma'lumotlarni tahlil qilib, logopedik xulosa chiqaradi va mashg'ulot rejasini ishlab chiqadi.

Loyiha topshiriqlari

Talabalar muayyan nutq nuqsoni bo'yicha individual korreksion dastur yaratadilar. Dasturda maqsadlar, vazifalar, metodlar va kutilayotgan natijalar aks ettiriladi.

Elektron portfolio

Talabalar o'zlarining mashg'ulot ishlanmalari, taqdimotlari, videolari va metodik materiallarini elektron portfolioga joylashtiradilar. Bu esa kasbiy rivojlanish dinamikasini kuzatish imkonini beradi.

Videotahlil

Logopedik mashg'ulotlarning videoyozuvlari tahlil qilinadi. Talabalar mashg'ulotning kuchli va zaif tomonlarini aniqlab, takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqadilar.

Muammoli vaziyatlar

Talabalarga amaliyotda uchrashi mumkin bo'lgan murakkab pedagogik holatlar taqdim etiladi. Ular muammoni hal qilishning eng maqbul variantlarini ishlab chiqadilar.

Tadqiqot natijalari integrativ modellashtirish asosida tashkil etilgan mustaqil ta'lim topshiriqlari talabalarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda samarali vosita ekanligini ko'rsatdi. Mazkur yondashuv talabalarga nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan uyg'unlashtirish, kasbiy vaziyatlarni tahlil qilish hamda muammolarni mustaqil hal etish imkoniyatini yaratadi. Natijada talabalarda kasbiy fikrlash, tahliliy yondashuv va ijodiy faoliyat ko'nikmalari shakllanadi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etilgan mustaqil ta'lim jarayonida talabalar logopedik mashg'ulotlarni rejalashtirish, diagnostik ma'lumotlarni tahlil qilish, korreksion-rivojlantiruvchi ishlarni loyihalash va ularning samaradorligini baholash bo'yicha muhim tajriba orttiradilar. Bu esa kelgusida amaliy faoliyat davomida uchrashi mumkin bo'lgan kasbiy vaziyatlarga tayyorlik darajasini oshiradi.

Shuningdek, mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish jarayonida talabalarda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish, elektron ta'lim resurslari bilan ishlash, ma'lumotlarni izlash va qayta ishlash kompetensiyalari rivojlanadi. Bunday ko'nikmalar zamonaviy logoped mutaxassis faoliyatining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi.

Tadqiqot davomida talabalarning o'z-o'zini nazorat qilish, o'z faoliyatini baholash va refleksiv tahlil qilish qobiliyatlari ham sezilarli darajada shakllangani kuzatildi. Refleksiv faoliyatning rivojlanishi ularga o'z bilim va ko'nikmalaridagi kamchiliklarni aniqlash, ularni bartaraf etish yo'llarini belgilash hamda kasbiy o'sish strategiyalarini ishlab chiqish imkonini beradi.

Olingan natijalar integrativ modellashtirish va innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan mustaqil ta'lim logopediya yo'nalishi talabalari kasbiy tayyorgarligining sifatini oshirishga xizmat qilishini tasdiqlaydi. Shu bois mazkur yondashuvni oliy ta'lim muassasalarida logoped mutaxassislarni tayyorlash jarayoniga kengroq joriy etish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

"Logopedik mashg'ulotlarni tashkil etish va rejalashtirish" moduliga oid mustaqil ta'lim topshiriqlarini integrativ modellashtirish bo'lajak logopedlarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning samarali vositasi hisoblanadi. Ushbu yondashuv talabalarning nazariy bilimlarini amaliy faoliyat bilan uyg'unlashtirish, mustaqil fikrlash va kasbiy muammolarni hal etish ko'nikmalarini shakllantirish imkonini beradi.

Tadqiqot natijalari integrativ modellashtirish texnologiyalaridan foydalanish logoped mutaxassislarni tayyorlash sifatini oshirishga xizmat qilishini ko'rsatdi. Kelgusida ushbu texnologiyalarni raqamli ta'lim muhitiga moslashtirish va eksperimental tadqiqotlar asosida takomillashtirish muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Аюпова М. Логопедия. - Toshkent: O'qituvchi, 2007.
2. Волкова Л.С. Логопедия. - Москва: Владос, 2006.
3. Левина Р.Е. Основы теории и практики логопедии. - Москва: Просвещение, 1967.
4. Филичева Т.Б., Чиркина Г.В. Основы логопедии. - Москва: Просвещение, 1989.
5. Azizxo'jayeva N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. - Toshkent: Fan, 2006.
6. Saidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar. - Toshkent: Moliya, 2003.
7. Tolipov O'., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalar: nazariya va amaliyot. - Toshkent: Fan, 2005.
8. Mirzayeva Sh. Maxsus pedagogika asoslari. - Toshkent: O'zbekiston, 2012.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №6(6)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.